

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

REVISTA PENTRU APARAREA TUTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ÁLTALÁNOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGÁLÓ KÖZGAZDASÁGI LAP

PREȚUL ABONAMENTALUI:

Pentru mici industriași ... 240.— Lei
 Pentru orice societăți, fânci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
 Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos 3568.

Felolós szerkesztő:

KÖRÖSSY ÁRPÁD

Kiadja:

POLONYI ALBERT és TÁRSA

Cluj, Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u)

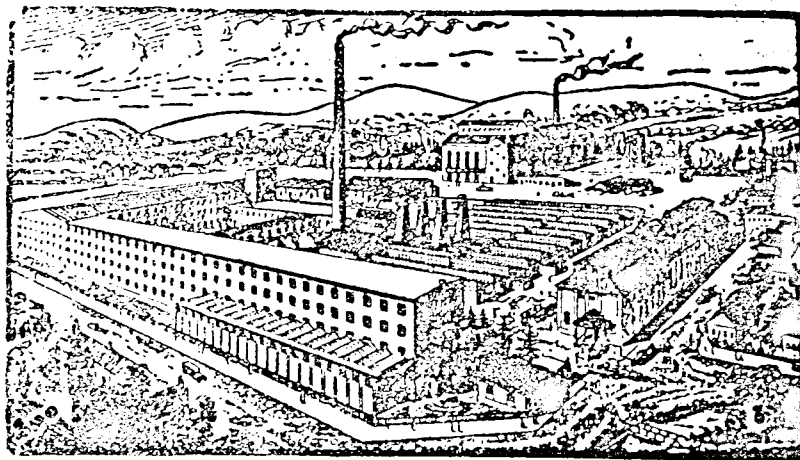
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
 Bankok, részvénytársaságok, gyárak és
 nagykereskedőknek 1000 Lei.

SCHERG

a legujabb legszebb és legjobb szezon különlegességeket hozza
**férfi öltöny, ulster férfi és női-
 kabát valamint ruhaszövetekben**

**Plaidek,
 takarók,
 szőnyegek**

**Gyári lerakat: CLUJ,
 Piața Unirii 22. szám.**

VIAȚA INDUSTRIALĂ

IPARI ȚIET

REVISTĂ PENTRU APĂRAREA TUTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ȚTALĂNOS IPARI ȚRDEKEKET SZOLGÁLÓ KÖZGAZDASÁGI LAP

PREȚUL ABONAMENTAȚIUI:

Pentru mică industriă ... 240.— Lei
 Pentru orice societăți, bănci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
 Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos. 3868.

Felölős szerkesztő:

KÖRÖSSY ȚRPÁD

Kiadja:

POLONYI ALBERT és TÁRSA

Cluj, Str. Gh. Dima 2 (Minorita-u.)

ELŐFIZETÉSI ȚRÁK:

Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
 Bankok, részvénytársaságok, gyárak és nagykereskedőknek 1000 Lei.

A jövő ipar programja

Ma már az egész művelt világon, s ennek nyomán nálunk Romániában is kidomborult az az eszme, hogy a népek nagy gazdasági versenyében a győzelmet azok a nemzetek fogják aratni, akiknek legteljesebben sikerül tökéletes gazdasági önállóságra szert tenni, akik idegen országok terményeinek és áruinak importjától legjobban fogják tudni felszabadítani magukat, akik amellet, hogy fogyasztásuk java részét odahaza produkálják, ezenkívül még piacot is tudnak teremteni a termelés fölöslegének értékesítésére.

A gazdasági boldogulás felé világszerte észlelhető törekvés teremtetete meg mindenütt, így Romániában is azt az iparpolitikát, amely egyrészt az import kizorításával belföldi produkciók fogyasztására, másrészt a természet és viszonyok ádta alkalmas helyekre való exportálására helyez különös gondot.

Ennek az energikus kézzel megállapított iparpolitikának hatása nem maradhat el a kisiparra sem, súlyos közgazdasági helyzetünknek feljavulása várható.

Kétségtelen tény azonban, hogy a nagy nyugati államok mindent felölölő ipari- és kereskedelmi politikájával szemben a mi iparpolitikánk meg lehetőségen egyoldaluságban szenved.

A munkának és a pénznek elismerésre méltó áldozatait hozza meg a román állam, a gyár- ipari termelés felvirágoztatása érdekében mindent megtesz, ezzel szemben szinte ügyet sem vet a kis- és középipar bajaira, sőt a hozott szocialis törvények súlyos terhet jelentenek rá.

A kisipar realitását biztosító közvetítő kereskedelem sem részesül támogatásban, már pedig ez azt eredményezi, hogy a kisipar kizárólag a direkt fogyasztóra van utalva, így a forgalom kicsinyszerűsége és nehézsége miatt, még ha oly virágzó lehetne is, elsőkélyesedik. kizárólag a helyi piac szükségletére szoritkozik, exportra képtelen, így aztán a nagy, iparfejlesztési akció teljesen kárba is vész, mert belepesztul a társadalom gerince: a kis- és középipar.

A nyugati államokban más- képp cselekszenek. Ott az ipari

termelés fokozásával egyenlő mértékben igyekeznek emelni a piaci forgalmat is, tehát a közvetítő kereskedelmet összehozzák a termelő iparral, hogy az ipar produkció fogyasztó piacot találhasson. E cél elérésére aztán valahány iparág a fejlődés előmozdítására kedvezményben részesül, ugyanolyan értékű kedvezményt kap, annak az iparágának termékeit közvetítő kereskedelem is.

De nálunk más baj is volt eddig. Az iparpártolási kedvezmények elnyerésénél lényeges szerepet játszott a nacionalizmus kérdése és a pártpolitika, ami az eredményezte, hogy az iparpártolási óriási támogatás legtöbbször érdemtelenek kezébe jutott.

Most — hála a mai rezsimnek — jobb idők hajnala kezd derengeni. A féktelen nacionalizmus, a mindent felfaló pártpolitika szünőben van, talán már is a múlté. Most a munka korszakát hirdeti a kormány, a munka megbecsülését, vallás és faji különbség nélkül.

Mindamellet a saját erőnkre kell elsősorban támaszkodnunk. Minden szakma megalakította

már a maga céhét. A céh-rendszer keretén belül igyekezzék minden szakma alaposan megszervezkedni, mert így fogjuk tudni megértetni illetékes helyen, hogy a kis- és középipar milyen fontos tényezője az ország közgazdasági életének.

Ne tévesszük el egyetlen pillanatra sem, hogy magukra vagyunk utalva s éppen magunkra utaltságunk tudata adjon kétszeres erőt, hogy diadalra jutásuk igazunkat, végre érvényt szerezzünk jogainknak, mint olyanok, akik erőnkön felül ki vesszük részünket a közterhekből, tehát részesülünk egyformán a közjavakból is.

Polonyi Albert

Február 15-én megkezdik az iparendedélyek kiadását

A kolozsvári munkakamara az elmúlt héten hírlapilag közölte az érdekeltektől, hogy 1939. február 15-én megkezdik az új iparendedélyek kiadását.

A munkakamara közlése szerint az új iparendedélyek kiadása nagyon körülményes lesz még azok számára is, akik évtíz deken keresztül iparendedéllyel bírtak, akiknek tulajdonképpen csak becsélni kellett régi iparendedélyeiket.

Az új iparendedélyek elnyeréséhez a következő okmányokat kell egy kérvénnyel benyújtani:

1. Mesterkönyv.
2. Betegsegélyző nyugta 200 lei befizetéséről.

3. A városi közegészségügyi osztály által kiállított működési engedély.

4. Két darab fénykép.

Ez alól a feltételek alól egyetlen műhelytulajdonos sem vonhatja ki magát.

Múlt számunkban már megírtuk, hogy a működési engedély megszerzése milyen óriási terhet ró ismét az iparososztályra, ami ellen a „Kisiparosok Szövetsége” a kormánytól már tiltakozott, de elintézését még nem nyert, reméljük azonban, hogy kedvező, vagy legalább is enyhítő rendelkezés fog érkezni február 15-ig.

A képzettségnélküli szakmunkások igazolványainak kiadása megkezdődött

Amint köztudomású, nagyon sok olyan szakmunkás dolgozik az országban, akik munkakönyvvel nem rendelkeznek. Ezek a szakmunkások legtöbbször esetlegesen letöltötték tanoncidejükét, évek óta dolgoznak gyárakban vagy kisebb-nagyobb műhelyekben, de elmulasztották a segédműviselői igazoló munkakönyvet beszerezni.

Az iparágak gyakorlásáról szóló törvény 180-ik szakasza gondoskodni kíván az ilyen munkásokról is és ezeket munkásigazolványokkal látja el.

A kolozsvári munkakamara vezetője most felhívást tett közzé, melyben felhívja a szakmai képzettséget igazolni nem tudó munkásokat, hogy 1939. március 30-ig adják be kérésüket az illetékes munkakamarába, mert ezután az olyan mester, aki olyan munkást foglalkoztat, akinek nincs se munkakönyve, se munkásigazolványa, azt megbüntetik.

A munkakamara felhívása a következőleg szól:

1. A szakmai képzettség nélkül a kézmű-, kis- és nagyiparban alkalmazott munkások kötelesek folyó évi március hó 30-ig a helybeli munkakamarától, vagy a megyében levő fiókjaitól a törvény által előírt igazolványokat beszerezni.

2. E célból, az alanti meghatározások szerint, 1939. február 15-től kezdődőleg kell előterjeszteniük kéréseiket:

a) Kolozsmegye részére a kolozsvári munkakamara (Saguna-utca 14 szám.)

b) Tordamegye részére a tordai munkakamarai kirendeltség.

c) Szamosmegye részére a dési.

d) Naszódmegye részére a beszercei.

e) Máramarosmegye részére a máramaroszigeti.

f) Marosmegye részére pedig a marosvásárhelyi munkakamarai kirendeltségeknél.

Kérvényeket a munkakamara és kirendeltségei által kibocsátott egységes nyomtatványformulán, 8 e-

okmány és 1 lej repülőbéllyeggel ellátva kell előterjeszteni, a következő okmányok kíséretében:

1. Születési anyakönyvi kivonat, vagy személyazonossági bizonyítvány.

2. Állampolgársági bizonyítvány.

3. 20 lej betegsegélyzői illeték befizetését igazoló nyugta.

4. két fénykép.

5. 27 lej okmány és 2 lej reptilóbélyeg mellékletével.

A kérvények vagy személyesen, vagy a munkaadó, illetve annak képviselője által nyújthatók be. Azok a munkaadók, akik több munkás kiállítását, a fenti kérvényen és kíséret iratain kívül még külön kimutatást is kell beadjanak az alkalmazásban álló személyzet egyes adatairól. Így születési helyét (helység, megye) és idejét (év, hó, nap) illetőleg. Mindazon munkaadók, akik ilyen igazolványok nélkül, képzettség nélküli munkásokat tartanak, az ipartörvény 177-ik cikkelyének rendelkezése értelmében, 100-tól 10.000 leig terjedhető büntetéssel büntethetők.

Mindennemű

könyvkötői

munkákat a leg-
egyszerűbből a
legdiszesebbig,
szolid áron készíti

BLAU

könyvkötészete

CLUJ

Str. Minoriilor No. 4.

Fazekas Mihály

uriszabó

Cluj—Kolozsvár, Calea Marechal Foch 36. szám,

Az új társadalombiztosító törvény

(3. folytatás)

20. szakasz folytatása

A szülés után a pénzsegélyt hetenként fizetik a születési anyakönyvi kivonat alapján, tekintet nélkül arra, hogy a gyermek élve vagy halva született. A pénzsegély kiutalásának tartalma alatt — legyen az a szülés előtt vagy utána — a biztosított munkába nem mehet, mert ellenkező esetben a segélyre való jogát elveszti. Fenti pénzsegély idejének lejártá után a biztosítottnak további hat heti időre heti pénzsegélyre van joga, a gyermek táplálásának céljából, de azzal a kötelezettséggel, hogy társadalombiztosító orvosának előírásait feltétlenül követnie kell. A táplálási segély a gyermekágyi segéllyel egyenlő, ha a biztosított nem dolgozik, viszont ennek a segélynek felét kapja akkor, ha munkába áll. Ha a biztosított a gyermekágy vagy szülés tartalma alatt elhal, a még fennmaradó pénzsegélyre annak a személynek van joga, aki az életbemaradt gyermekről gondoskodik. A biztosított kérésére a társadalombiztosító beutalhatja valamely szülőnői intézetbe. Ebben az esetben s a beutalás egész időtartalmára a pénzsegélyre való jog a segélyösszeg felére mérsékelődik, feltéve, hogy a biztosítottnak a eltarásra szoruló családja van.

21. szakasz.

„Ha a biztosított a terhesség, vagy gyermekágy tartalma alatt megbetegszik és munkaképtelenné válik, a betegség megállapításától kezdve életbelépnek mindazok a jogai, amelyeket a törvény betegség esetére előír.”

22. szakasz.

„A biztosítottnak rokkantsági nyugdíjra van joga a következő esetekben:

A) Ha a 17. szakasz értelmében folyósított pénzsegély beszüntetése után beteg és munkaképtelen;

B) ha az orvosi kezelés után megállapítják, hogy a biztosított általános munkaképtelen, amely körülmény lehetetlenné teszi, hogy hivatásbeli előképzettségének megfelelően díjazott munkát vállalhasson.”

23. szakasz.

„A rokkantsági nyugdíjra való jog

az alább következő feltételek valamelyikének teljesítése esetében érvényesíthető;

a) ha a biztosított a megbetegedés napjáig összesen legalább 200 héten át és minden évben legalább 16 hétig járulékot fizetett. A járulékfizetés megszakításának esetében a nyugdíjra való jogot csak akkor ismerik el, ha a biztosított újból 200 héten át járulékot fizet. Ha azonban a biztosított a járulékfizetés megszakítása előtt már legalább 200 héten át tag volt, a jog elnyerhető egy újabb, legalább 100 héten át történő járulékfizetéssel. Megszakításnak tekinthető az a körülmény, ha valaki 12 hónap leforgása alatt 16 hétnél kevesebb időn át fizet járulékot. Hasonló feltételek mellett ismerik el a nyugdíjjogosultságot a 11. szakasz G) bekezdése alatt irt személyekre is;

b) a biztosított a rokkantság bekövetkezése előtt legalább 1000 héten át járulékot fizetett, tekintet nélkül arra, hogy közben megszakítás állott elő vagy sem és hogy a rokkantság megállapításakor már nem is volt biztosítva. Azok a biztosítottak, akik hatvanöt éves életkorukat betöltvén tagdíjat nem fizetnek, de még munkában vannak, rokkantsági nyugdíjra való igényük érvényben marad, ha a korhatár elérésekor az a) vagy b) pontokban irt feltételek valamelyikének megfeleltek.”

24. szakasz.

„A rokkantsági nyugdíjat fix összegben évi 4800 lejben állapítják meg, amelyhez hozzáadandó minden járulékot fizetett hét után a következő összeg: első osztályban 1 leu; másodikban két leu; harmadikban négy leu; negyedikben hat leu; ötödikben nyolc leu; hatodikban tíz leu; hetedikben 12 leu; nyolcadikban 14 leu. A nyugdíj kiszámításánál figyelembe veszik az összes befizetett járulékokat — az esetleges megszakítások előtt teljesítettek is — megállapítván a járulékot fizetett osztályok közeparányát.”

25. szakasz

„A rokkantsági nyugdíj egyharmadával növelendő, ha a nyugdíjasnak — teljes rokkantság esetében —

harmadik személy állandó gondozására van szüksége. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik meghosszabbított betegség esetében pénzsegélyt kapnak.

26. szakasz.

„Az orvosi kezelés alatt álló, vagy a társadalombiztosító által kórházba utalt biztosítottak rokkantsági nyugdíjigénye a pénzsegély megszűnésének napjától érvényes, más esetekben pedig a társadalombiztosítóhoz benyújtott ilyen irányú kérés iktatási napjától kezdve. Ha a 17. szakaszban irt pénzsegély folyósítási idejének letelte előtt és orvosi kezelés megszűnésével megállapítják, hogy a biztosított munkaképtelen maradt, amely körülmény öt rokkantsági nyugdíjra jogosítja fel, a pénzsegélyt tovább folyósítják a maximális időpontig s egyidejűleg nyugdíjilletményét is megállapítják, hogy ennek kiutalása a pénzsegély megállapítása után azonnal megkezdődhessen. A 22. szakasz b) bekezdésében irt nyugdíjjogosultságot a társadalombiztosító határozatban állapítja meg, amelyet a biztosított kérése következtében legkésőbb 30 nap alatt köteles meghozni. Ha a 17. szakaszban irt pénzsegély folyósítási ideje alatt a társadalombiztosító orvosa megállapítja, hogy az orvosi kezelés és a munkaképtelenség már nem tart sokáig, a 23. szakaszban irt feltételek valamelyikének megfelelő biztosítottak számára a pénzsegély kiutalása meghosszabbítható legfeljebb 52 heti időtartalomra. Ez a meghosszabbított pénzsegély egyenlő lesz a rokkantsági nyugdíj összegével s azt a társadalombiztosító indokolt határozatban köteles a rendes pénzsegély folyósításának beszüntetésétől számított legfeljebb 8 nap alatt megállapítani. A meghosszabbított pénzsegély havonta, minden hónap elején a társadalombiztosító orvosi bizonyítvány alapján fizetendő. A fizetéseket a nyugdíjalap terhére kell teljesíteni. A meghosszabbított pénzsegély kiutalása megszűnik, ha az orvos megállapítja, hogy a biztosított újból munkában állhat. Ebben az esetben a meghosszabbított pénzsegély kiutalásának beszüntetésével egyidejűleg visszaadják a biztosítottnak a járulékfizetést igazoló

okmányait. Ha a biztosított a meghosszabbított pénzsegély idejének letelte után sem képes dolgozni, meg kell állapítani a rokkantsági nyugdíj-illetményeit."

27. szakasz.

"A rokkantsági nyugdíj élvezésének első 10 éve alatt, azonban férfiaknál csak a betöltött 60, nőknél csak a betöltött 57, bányá, kohó, öntömeveknél és hengerelőgépnél alkalmazott munkásoknál a betöltött 55 éves életkorig, a nyugdíjast a társadalombiztosító bármikor orvosi vizsgálatra küldheti a rokkantság felülvizsgálására. A nyugdíj új megállapítására a rendes eljárás követendő, viszont a nyugdíjat csak az újabb munkaképtelenséget megállapító orvosi vizsgálat napjától folyósítják."

28. szakasz.

"Ha a biztosított a társadalombiztosító orvosánál elkésve jelentkezik — a azonban legkésőbb a betegség kezdetétől 12 hónap alatt — rokkantsági nyugdíjra való igényét csak akkor ismerik el, ha bebizonyítja, hogy a betegség kezdete óta járulékfizetési kötelezettségének eleget tett. Fenti rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik a 23. szakasz b) bekezdésében foglaltatnak megfelelnek s akiknek nyugdíjra joguk van, mivel csupán rokkantsági biztosításra fizettek járulékot. A nyugdíjjogosultság elismerése az elmúlt betegség idejére járó pénzsegélyre jogot nem ad."

29. szakasz.

"A rokkantsági nyugdíj megszűnik, mihelyt a nyugdíjas díjazott szolgálatot teljesít, bármilyen is legyen ez az szolgálat és bármily címen is huzzon fizetést. Fentti értelemben nem jönnek tekintetbe azok a díjazott munkateljesítmények, amelyek alkalmi jellegűek. Ha a nyugdíjas időközben elfoglalt díjazott állása megszűnik, a törvény értelmében újból megállapítják nyugdíját, tekintetbe véve az időközben fizetett járulékot is, figyelmen kívül hagyva az egy év folyamán járulékot fizetett hetek vagy hónapok számát."

30. szakasz.

"Ha a biztosítottat bármilyen helyen vagy bármilyen körülmények között baleset éri és felgyógyulása után is munkaképtelen marad, balesetnyugdíjra van joga."

31. szakasz.

"A balesetnyugdíj teljes rokkantság esetében egyenlő a járulékfizetési osztály középfitetésének kétharmad részével; részleges rokkantság esetében pedig a nyugdíj is megfelelően csökken. Ha a teljesen rokkant nyugdíjasnak állandóan harmadik személy gondozására van szüksége, a balesetnyugdíj a járulékfizetési osztály középfitetésének teljes összegére nagyobbítandó. A középfitetés megállapítása értelemben egy történik, hogy az utolsó 12 hónapban járulékot fizetett biztosított fizetési osztályainak középfitetését számítják ki. Ha a biztosított az utolsó 12 hónap alatt négy hétnél kevesebb ideig dolgozott a középfitetést — összehasonlítás útján — más hasonló munkás fizetéséből számítják ki; Inasok, gyakornokok és mindazok esetében, akik fizetés nélkül dolgoznak, a középfitetést a második járulékfizetési osztálynak megfelelően alkalmazzák"

32. szakasz.

"A balesetnyugdíjat a társadalombiztosító indokolt határozata alapján állapítják meg a sérülés begyógyulásától számított legkésőbb 30 nap alatt. Anyugdíj, vagy a 35. szakasz értelmében fizetendő kártérítési összeg megállapításig a biztosított ideiglenes nyugdíjat kap, amely a teljes rokkantságra szóló nyugdíjjal egyenlő, ha a sérülés begyógyulásakor a biztosított munkába nem állhat, vagy ha a társadalombiztosító orvosa a tökéletes felgyógyulás érdekében állónak tartja a biztosított pihentetését. Az ideiglenes nyugdíjat a társadalombiztosító legfennebb három havi időre, indokolt határozatban állapítja meg 8 napi havi idő alatt. A határozatot a központ is felülvizsgálja."

33. szakasz.

"A rokkantság mértékét a 250. szakaszban írt szabályok alapján a kezelőorvos jelentése szerint állapítják meg, társadalombiztosító által összeállított rokkantsági fokozattáblázat figyelembevételével, amelynek azonban csak utmutató jellege van."

34. szakasz.

"A társadalombiztosító a nyugdíjas rokkantsági mértékét a sérülés begyógyulásától számított első 5 év alatt bármikor felülvizsgálhatja és a tapasztaltak után a nyugdíjat felemelheti vagy leszállíthatja. A felülvizsgált nyugdíj folyósítása a határozat kihirdetésétől kezdődik. Hasonlóké-

pen a biztosított is kérheti bármikor rokkantsági fokának felülvizsgálását, ha úgy véli, hogy állapota súlyosbodott. Ebben az esetben a felemelt nyugdíjat a felülvizsgálati kérés beiktatásának napjától kell folyósítani."

35. szakasz.

"Ha husz százalékos vagy ennél kisebb arányú rokkantságot állapítanak meg, a biztosítottnak nyugdíj helyett a rokkantsági foknak megfelelően havi nyugdíj ötvonzéresi utalják ki kártérítésképpen. Ilyen kártérítés engedélyezhető magasabbfokú — de legfennebb 30 százalékos — rokkantság esetében is, ha a nyugdíjas kártérítés kiutalását kéri és ha a társadalombiztosító tanácsa a kérés indokoltnak találja. Az egy összegben kártérítés címén kifizetett rokkantság nyugdíj további felülvizsgálati eljárás alá nem vonható."

36. szakasz.

"A társadalombiztosító igazgató sága által elkészített táblázatban felsorolt, hivatással járó betegségek a balesetekhez hasonló módon bírálандók el a nyugdíjjogosultságot illetőleg, ha a biztosított a betegség következtében munkaképtelen marad, amely őt hivatásbeli képesítésénél megfelelő fizetett munka elvégzésére képtelenné teszi, vagy ha a betegség következtében elhal. A társadalombiztosító tanácsa a törvény kihirdetésétől számított 6 hónap alatt kötele a balesette egyenlő elbánásban részesülő s a hivatással járó betegségek táblázatát elkészíteni. Ez a táblázat minden évben felülvizsgálható."

37. szakasz.

"Ha baleset nyugdíjat élvező biztosított újabb balesett áldozatául esik a rokkantság mértékét az előző munkaképtelenség figyelembevételével ké megállapítani. Ilyen esetben egyetlen nyugdíj utalandó ki, amelynek alapja a két baleset bekövetkezésekor járó lékot fizetett fizetési osztály legnyugodabb középfitetése." (Folytatjuk.)

Tisch Miklós
CLUJ, Iuliu Maniu 6
 divatos férfiruhákat
 a legújabb szabás
 szerint a legolcsóbb
 árakon
 Tisztítást és vasalást is vállal

Szamostartományi bőrfeldolgozó iparosok céh-alakuló közgyűlése Nagyváradon

Nagy lelkesedés mellett tartotta meg febr. 5-én vasárnap délelőtt alakuló közgyűlését Szamostartomány bőrfeldolgozó iparossága. A gyűlésen a kolozsvári központ képviselőiben megjelent *Susman János* elnök, *Muresan Sándor* és *Crisan János* vezetőségi tagok.

Bulbuk József elnöki megnyitója után *Susman János* tartalmas beszédben ismertette a céhek jövőbeni szerepét és meggyőző érvekkel hangsúlyozta a céh-tagság előnyeit.

Utána *Muresan Sándor* emelkedett szólásra.

— Szeretetteljesen tolmácsolom Kolozsvár hőriparosságának szíves kartársi üdvözetét — kezdte beszédét — s most, hogy a bőripari-céh kolozsvári központját felállítjuk hiszem, hogy e két város iparossága között a kollegális kapcsolatok az eddigénél is jobban kimélyülnek.

— Eljöttünk ebbe a városba folytatta nagy érdeklődéssel kísért beszédét — hogy itt is hirdessük a kari összefogas szükségességét, mert annak hiányában sohasem fogjuk tudni jogainkat biztosítani.

— E helyről idéznem kell Adv Endre, a halhatatlan magyar költő immár szállóigévé vált s ragyogó humanizmussal telített poézisét, mely szerint, román bánat, magyar bánat egy bánat és ezért ígérjük, hogy faji és felekezeti megkülönböztetés nélkül fogjuk kartársaink érdekeit megvédeni, annál inkább, mert a céh keretein belül csak gazdasági, illetve szakmai politikát fogunk folytatni. S ezért arra kérem Önöket, — folytatta beszédét szünni nem akaró taps közben, — hogy politikai mentes és tiszta gondolattal lépjenek a céh kebelébe.

Az érmihályfalvi kiküldöttek felszólalása után az alapszabályt olvasták fel, amelyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Azután a jelölő bizottság előterjesztésére a következőket választották meg az igazgatósági tanácsba:

Bulbuk Iosif, *Pop Aurel*, *Simonca Nic.*, *Tapu Teodor*, *Chis M.*, *Pop A.*, *Pál D.*, *Aranci Mihály*, *Steff Stefan*, *Mudura Teodor*, *Brodi G.*, *Boja P.*, *Popovici Ludovic*, *Busuioc J.*, *Rusu N.*, *Popovici Ioan*, *Cozma Gh.*, *Moldovan J.*, *Frenju F.*, *Pintér A.*, *Salca Gheorghé*, *Jova G.*, *Molnár G.*, *Florujau Moise.*

Kisebbségek részéről:

Kovács Elek, *Illés Dániel*, *Blattner József*, *Bereczky Sándor*, *Papp Gyula*, *Witz Pál*, *Nagy Gyula*, *Spitzer Hermann*, *Ujvárosi Sándor*, *Réder Ármán*, *Csarkó András*, *Szász József*, *Galló János*, *Karándi Sándor*, *Balázs Albert*, *Oláh József*, *Katona Sándor*, *Borsi Mihály*, *Dobos Ferenc*, *Kollár Antal* és *Birinyi János*.

Miután a közgyűlés is ratifikálta a céh központjának Kolozsváron való felállítását, *Kovács Elek* szólalt fel a tagsági díjak ügyében. Leszegezte, hogy a nagyvárad, valamint a környéki iparosság csak 20 lei tagsági díjat fizet havonta és 10 lei beiratási díjat. Ezt megváltoztatni azért sem lehet, mert a bőrfeldolgozó iparosság 80%-a már ilyen alapon fizette a díjakat.

Blattner József részletes ismertetést nyújtott a céh-tagság fontosságáról és mintegy refiektálva az érmihályfalvi kiküldött felszólalására,

kifejtette, hogy a mesterkönyvek kérdésének megoldását is csak a céh keretén belül lehet megoldani.

Crisan Joan központi bizottsági tag intézett ezután beszédet a közgyűléshez, kérve, hogy minden iparos, aki a céh tagjává lett, borison fátyolt a multra, bármilyen politikai nézete is lett volna, mert az új alakulatokban egy megtisztult szellem kell uralkodjék. A multban — mondotta — különböző világnézeti alapokon kísérelte meg az iparosság sérelmeit orvosolni, pártokon keresztül vélte gazdasági helyzetét megjavítani, most azonban a politikamentes céh lesz hivatva érdekeinket megvédeni s mert politikamentes, minden reményünk meg lehet arra, hogy eredményesen fogja az iparosságot képviselni.

A céh megalakulása és szervezési munkájából a kolozsvári vezetőség majdnem minden egyes tagja dicséretes buzgalommal vette ki részét. De külön elismerést érdemel *Susman* elnök, *Marosan Sándor*, *Crisan János* és *Péter Lajos*, akik példaadó szorgalommal eddig is értékes szolgálatakat tettek a bőrfeldolgozó iparosoknak.

Módosították a céhtörvényt

Vegyes bizottság javaslata alapján történik a céhek elismerése

A Hivatalos Lap február 6-iki száma rendelet-törvényt, közöl, amelynek értelmében módosítják a céhtörvény 4. és 9. szakaszát. A módosítás értelmében a törvény 4. szakaszát a következő szöveggel pótolták:

A céhek jogi személyiségének elismerése királyi dekrétummal történik a munkaügyi minisztérium előterjesztésére. A minisztérium kikéri egy vegyes bizottság véleményezését, amelynek összetétele a következő:

a) A munkaügyi minisztérium munkaügyi osztályának vezérigazgatója, vagy ennek helyettese.

b) A munkaügyi minisztérium jogügyi osztályának főnöke vagy ennek helyettese.

c) Két munkás, két tisztviselő, vagy két iparos aszerint, hogy a bizottság munkás, tisztviselő, vagy kisiparos céh kérvényét veszi tanulmány alá.

az e) pont alatt felsorolt személyeket a munkaügyi minisztérium ne-

vezi ki a legtekintélyesebb szakmai szervezetek tagjai közül.

A bizottság a munkaügyi minisztérium vezértitkárnak elnöklete alatt működik.

— A céhek jogi személyiségének elismerésére vonatkozó kérvényeket a minisztérium a fentemlített bizottsághoz utalja át. A bizottság végzi el a szükséges vizsgálatot és megidézheti a céhek alapító tagjait, felvilágosítások adása, vagy irataik kiegészítése végett. Az említett bizottság kérheti az alapszabályok, valamint az alapító okirat módosítását, ha azok nem felelnek meg a törvény előírásainak. Ez a bizottság nemcsak a törvényes előírások betartását vizsgálja felül, hanem véleményezést ad arra vonatkozóan is, hogy időszéri és helyenvaló-e a vonatkozó céhi működésének engedélyezése politikai, gazdasági, vagy társadalmi szempontból.

Fel kell függeszteni a munka- és mesterkönyvek kiosztását a céhek végleges megalakulásáig

Lapunk hasábjain már többször foglalkoztunk a munka- és mesterkönyvek kiadásával kapcsolatos különböző sérelmekkel. Most megint kénytelenek vagyunk foglalkozni a kérdéssel, mert azok a panaszok, amelyekkel a múltban foglalkoztunk, napról-napra újabb és újabb formában ismétlődnek meg.

Ma már ott tartunk, hogy a panaszra adó okok megszüntetése helyett az illetékesek botrányosabbnál botrányosabb ürügyekkel utasítsák vissza és tagadják meg a könyvecskek kiadását. Lapunk egész terjedelme kevés volna csak a kolozsvári Munkakamara ellen elhangzott panaszok közlésére; nem számítva a a többi kamarák körleteiből befutó panaszokat.

Általános és leggyakoribb panasz, hogy az iparosság annak idején a hivatalos intézkedésnek eleget téve minden követelt okmányt beadott és azoknak átvételét a kamara tisztviselői igazolták. Két év után most került volna ügyük tárgyalás alá — e helyett egyre-másra kapják a felszólításokat, hogy dosárjukból valamelyik okirat hiányzik. Rendszerint olyan irat, amely eredeti volt és annak újbóli megszerzése rengeteg utazást és költséget igényel, azonkívül rövidre szabott határidőre nem tudják beszerezni. Természetesen — ezen a címen kéréseiket elutasítják. Hiába érvelnek az érdekeltek azzal, hogy őket nem lehet felelőssé tenni azért, mert az irattárban kezelés közben a legfontosabb okmányuk elkalódott.

Ezeknek aztán becsukják az üzleteiket, vagy mesterségüket nem gyakorolhatják, mert fellebbezéssel sem élhetnek a szükséges iratok nélkül. Mit csináljanak ezek a szegény iparosok, ha rájuk kívül álló okok miatt nem tudják időre beszerezni az új iratokat. Kit tegyenek felelőssé az idő- és munkabérvesztés és anyagi károkért? A munkakamara vezetőségét? — Jogszerűen így is van, csak hogy ide pénz és birkattürelem kell kivárni azt az időt, amíg az utolsó fórum is kimondja a végszót. Hogy mit jelent egy ilyen természetű jogi kerestnek végig harcolása, nem is kell bővebben magyarázzuk, példát eleget mutat a napi élet.

Egyik helybeli iparosnak kérvényét azon a címen utasították el, hogy szakmájában nincs vizsgáztató bizottság delegálva.

A vizsgáztató bizottságok munkái ellen is nagyon sok a panasz. Egyes bizottságok — a panaszosok szerint — kéjelegnek a lehetetlenebbnél lehetlenebb feltett kérdésekre dadogó válaszokat adó vizsgázó zavarán — és elbuktatják őket. Például elbukattak egy szakmai körökben is elismert elsőrangú nyomdai gépmestert, mert az elméleti vizsgán nem tudott megfelelő választ adni arra a kérdésre, hogy: *honnan ismeri meg az utcán talált elsárgult papírról, hogy melyik évben gyártódott.*

Ezek a sok közül csak kiragadott példák annak igazolására, hogy a vizsgáztató bizottságok komolytalanul teszik az egész működésüket és eljárásukat érzékeny anyagi kárt okoznak az érdekelteknek, nem beszélve arról, hogy létérdekeiket is veszélyeztetik.

Sok ezerre rug a beadott fellebbezések száma, ami nemcsak az egyének részére jelent indoktalan költséget, de annak adminisztrálása az államnak is súlyos milliókba kerül.

Eppen ezért kérjük a kormányt, akinek bizonyára nincsen tudomása ezekről a dolgokról, hogy *rendeletileg függeszse fel az összes bizottságok működését és hatáskörüket ruházza át a most megalakuló céhek vezetőségére. Az állam jó pár milliót nyer az adminisztrációs költségek megtakarításával, az érdekeltek pedig minden további kálvária járás nélkül hozzájutnak képesítésüket igazoló irataikhoz.*

A céhek vezetői gyakorlati emberek és ismerik minden egyes kartársukat és azoknak személyi adatait. Nem fordulna elő egyetlen olyan eset sem, hogy valaki jogosulatlanul hozzájusson képesítő bizonyítványhoz, de akiknek jogos, azok minden mesterséges akadályoztatás nélkül hozzájutnának. Ebben az esetben

Hirdessen az
„IPARI ÉLET”-ben

egy pár hónap alatt mindenki megelégedésére lezáródhatik az egész tengeri kigyóvá nőtt igazoló eljárás. Ellenkező esetben — a jelenlegi szituációt véve alapul — ez a dicstelen állapot a század végéig is elhúzódhatik és abból tisztaképet nyerni nem fog senki.

A nagyváradai munkakamara 3000 kérvényt utasított vissza, a kolozsvári munkakamara ezt a számot jóval felül fogja licitálni. A többi munkakamaráknál sem jobb a helyzet.

Értesülésünk szerint, a megalakult céhek vezetőségei rövidesen lépéseket tesznek a kormánynál és kérik fogják az eddig már kiadott könyvecskek felülvizsgálásának elrendelését, hogy minden céh saját körletében tiszta helyzetet teremthessen

Előfizetőinkhez!

Ismételten felkérjük az „Ipari Élet” hátralékos előfizetőit, hogy felhívásunkat szíveskedjenek komolyan venni és igyekezzenek úgy a hátralékot, valamint a folyó évi előfizetést rendezni.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik megértették kiadóhivatalunk felhívását és siettek kiegyenlíteni nemcsak a hátralékukat, hanem ismét megújították a folyó évi előfizetéseiket is. Sajnos, voltak olyanok is, akik haragudtak jogos követeléseink felszólítása alkalmával és *letagadni igyekeznek azt is, hogy kapták volna lapunkat.* Ebben az esetben mi nem tehetünk mást, mint *ügyvédünk útján perelni fogjuk ezeket az egyéneket,* mert nagyon különösnek tartjuk az efféle gyerekes védekezést, különösen azoknál, akik 1—2 éven át kapták postán rendszeresen a lapot, (1938 december hó kivételével, amikor is önhibánkon kívül nem expedíálhattunk), az soha vissza nem jött, kivéve az utolsó számot, amikor szabadulni akarnak a fizetség alól, nem gondolnak arra, hogy mi mennyi papírt, bélyeget áldoztunk a küldött számokkal, harcoltunk az összeség, tehát az ők érdekeiért is és a csekély előfizetés alól is kibujni igyekeznek, valótlan állításokkal.

Abban a reményben vagyunk, hogy ezek az esetek nem ismétlődnek meg, belátással lesznek iparos-társaink és nem fogják megtagadni további b. támogatásukat maradtunk

tisztelettel

az „IPARI ÉLET”
kiadóhivatala

HÍRLEK

KÉRELEM

azokhoz, akik nem akarják járattatni lapunkat, adják vissza a küldött lapot a postásnak. Nem kell külön bélyeget ragasztani, csak írják a lapra „REFUZAT”. Ezzel sok költségtől kímélik meg kiadóhivatalunkat.

† Réthy Károly

Kolozsvár iparostársadalmának egy igen értékes tagja dőlt ki az évek sorából a múlt héten. Idősebb Réthy Károly mészáros-mester, életének 59-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Réthy Károly a Kolozsvári Mészárosok Szövetségének alapítója volt. Ő szervezte egy csoportba Kolozsváron a mészáros-mestereket és az ő szervező erejének köszönhető, hogy a Mészárosok Szövetsége szép ingatlant szerzett és erre székházat építtetett. Halálát feleségén és három gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A kolozsvári önszegélyző Egyesület közgyűlése.** A kolozsvári Polgári Önszegélyző Egyesület 1939. évi február hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órákor a városháza kistermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. elnöki megnyitó. 2. Választmány jelentése az 1938. évi működésről. 3. Az 1938. évi zárszámadások előterjedése és azok alapján a felmerült költségvetés megadása. 4. Az 1939. évi költségeloirányzat előterjesztése. 5. A számvizsgáló bizottság elnökének, két rendes és három póttag megválasztása. 6. Esetleges indítványok. A közgyűlés határozatképtelenség esetén a fenti helyen és órában március 5-én ugyanezen a tárgysorozat mellett az alapszabályok értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz.

— **A munkakamara társasutazása a lipcsei mintavására.** A Munkakamarák egyesülete meghívott kapott a németországi munkáshivatalok központi irodájától és a lipcsei mintavásár igazgatóságától, hogy társasutazást szervezzen a világ legrégibb és leglátogatottabb mintavásárára. A Munkakamarák Egyesülete a meghívó alapján el is határozta a kirándulás megszervezését, hogy a romániai munkások is megismerhessék a lipcsei mintavásárt. A társaskirándulás március 5-én indul és 13-án tér vissza. Az ellátás utiköltség és egyéb kiadások körülbelül 5000 lejt tesz ki. Részletes felvilágosítást az aradi munkakamara ad az érdeklődőknek.

— **Mozgalmat indítottak Kolozsváron a tiltott házalókereskedelem és ipar ellen.** Kolozsvár kereskedői és iparosai és az illetékes hatóságok sajtó útján öbbször intéztek felhívást a közönséghez, hogy óvakodjanak a házalókereskedőktől és iparosoktól, akiknek foglalkozása alatt gyakran veszedelmes szélhámosok rejtőzködnek. A tisztas iparnak, kereskedelemnek parazitái előzőnlik a várost és hatalmas összegekkel károsítják meg nemcsak a vásárló közönséget, hanem a közterheket viselő iparosokat és kereskedőket is.

— **A Budapesti Nemzetközi Vásár, 1939 április 28-án nyílik meg.** A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége ez évben április 28-tól május 8-ig rendezi a Budapesti Nemzetközi Vásárt, Budapest Székesfőváros közreműködésével és az összes illetékes hatóságok valamint érdekképviseletek támogatásával.

— **A szamos tartományi fényképész cég kiállítása.** A Szamos-tartományi fényképész cég a kormányozási palota üvegtermében folyó évi március hó 1-től 15-ig terjedő időben fényképkiállítást rendez. A kiállításon, amely főleg a szakma tanulóinak és munkásainak bátorítására szolgál, minden hivatásos fényképész vagy szakmai alkalmazott kiállíthat. A pályázati anyaga helybeli munkakamara (Saguna-utca 14. szám) címére folyó évi február 25-ig elküldendő. A beérkezett darabok kiválogatását egy bizottság végzi, mely csak szöveg nélkül beküldött 18/24 cm. minimális és 30/40 cm. maximális nagyságig terjedő tárgyakat fogad el kiállításra. A Bihar, Kolozs, Maramaros, Naszód, Szatmár, Szilág és Tordamegyék területére kiterjedő pályázat keretében első díjként 2000, 1000 és 500 leies pénzjutalmat osztanak ki egy-egy fényképész, fényképész-munkás és tanuló által benyújtott legjobb pályamű ellenében. Ezenkívül a résztvevők között még több díszoklevelet is kiosztanak.

— **Az új szakmai szervezetek (breszlák) jogi személyiségének elismerése** iránti kérvények csak most kerülnek sorra elintézés végett. Ugyanis a munkaügyi miniszter csak most nevezte ki azt a bizottságot, amely az új szakmai szervezetek elismerésének ügyével lett megbízva.

A bizottság tagjai: Georgean Mihail, a munkaügyi minisztérium vezértitkára, ing. Curnescu-Stavri, munkaügyi vezérigazgató, Molin Virgil, a munkakamarák szövetségének elnöke és Stroja Teodor, a bucuresti munkakamara elnöke.

— **Megnyílt a Munkakamara továbbképző tanfolyama.** Hirt adtunk már arról, hogy a kolozsvári Munkakamara az iparosok és iparos tanulók továbbképzésére tanfolyamokat rendez. A tanfolyamok ünnepélyes megnyitása az Ipartestület székházának nagytermében, 12-én, vasárnap délelőtt történt meg. A megnyitó beszédet dr. Hariton Moldovan, munkakamarai elnök mondotta. Utána dr. Metes Nistor mérnök, a villamosüzem műszaki igazgatója és Salvan Virgil városi mérnök, valamint Bazil Tarnoveanu munkaügyi felügyelő tartottak beszédeket, amelyekben a tanfolyam nagy jelentőségét ismertették.

— **Emlékiratban kérték a nagyváradai borbély és fodrásziparosok szerzett jogainak tiszteltetését tartását.** Jigovan Joan, a nagyváradai borbély és fodrász cég elnöke emlékiratot juttatott el a munkakamarán keresztül a munkaügyi minisztériumba. Az emlékiratban feltárták, hogy a munkakamarák csak egy szakmára és pedig a borbély ipar gyakorlására adnak ki mesterkönyvet. S miután a borbélyok zöme mind a két szakmát elsajátította és így azok gyakorlására is jogosult, arra kérték a munkaügyi minisztert, hogy a borbélyok mesterkönyvét „Friser” megelöléssel adják ki és nem pedig „barbier”, mintahogy ezt eddig tették. Az emlékiratban arra is hivatkoznak, hogy 1884-es inartörvény ismerte a két szakma közötti megkülönböztetést és ezért az iparengedélyeket is két szakmára adta ki, de miután az új szakmai képesítésről szóló törvény ezt nem engedélyezi, a „Friser” gyűjőfogalom alatt kéri az iparigazolványok kiállítását.

— **Továbbképző tanfolyamokat rendez a dési munkakamara.** A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében a munkakamarák a lakatos és a vele rokon vasszakmában dolgozók, valamint az épületasztalos mesterek és segédek részére továbbképző elméleti és gyakorlati tanfolyamokat kötelesek rendezni. A dési munkakamara tizhetes tanfolyamban, száznegyvenhat órán tartja meg a továbbképzési célt szolgáló előadás-sorozatot. A tanfolyam látogatása teljesen díjtalan, a költségeket a kolozsvári munkakamara viseli.

SZABADALOM és VÉDJEJY

Rovatvezető: **Dr. Salamon Ignác** ügyvéd.

E rovatot érdeklő mindennemű levelezés vagy információ egyenesen a rovat vezetőhöz intézendő: **Cluj, Str. Caragiale, 1.**

A védjegyekről

Előbbi két számunkban a szabadalom lényegével ismertettük meg olvasóinkat, most pedig a védjegyekről kívánunk röviden értekezni. A védjegy szintén az ipari tulajdon fogalma alá tartozik. A védjegyekről intézkedik a regáti 1879 évi április hó 15-iki törvény, az erdélyi részek tekintetében pedig az 1890. évi február 4-iki, az 1895. évi július 30-iki és az 1913. évi április 13-iki törvények. Bukovina tekintetében a volt osztrák törvények irányadók. E mellett érvényben vannak a megkötött nemzetközi szerződések. Az egyes törvények ismertetése igen messze vezetne, ezért röviden ismertetjük, hogy a Regátban a védjegy-lajstromokat a törvényszékek, Erdélyben és Bukovinában pedig az Iparkamarák vezetik. Az erdélyi és bukovinai részeknek központi lajstroma is van, amely amely Bukarestben az Oficiul Proprietății Industriale hivatalában működik. Fontos tudni, hogy a Törvényszékeknél bejegyzett védjegyek épen úgy érvényesek az ország egész területére, mint az egyes kereskedelmi és iparkamaráknál bejegyzett védjegyek.

A nemzetközi berni iroda szerepe.

Nemzetközi szerződések alapján az államok egy része Bernben nemzetközi irodát létesített azon célból, hogy az itt bejegyzett védjegyek a szerződő államok területén érvényesek legyenek. Ezen központi védjegyiroda azon feltétellel jegyez be védjegyet, ha a védjegy-birtokos saját államában érvényesen bejegyeztette azt. A központi védjegyiroda saját hivatalos lapjában hirdeti ki a védjegyet és az ezen hivatalos lapban eszközölt közzététel alapján lép érvénybe az összes szerződő államokban. Ezen egyezménynek hibája, hogy igen fontos államok, mint az Amerikai Egyesült Államok és Anglia stb. nem fogadták el és így ezekben a központi irodában eszközölt bejegyzés nem bír érvénnyel.

A szabadalom és védjegy közötti különbség.

Amint általában ismeretes, a szabadalom új dolognak a létesítését feltételezi, tehát szellemi terméknek tekinthető. A védjegy a szorgalom és lelkiismeretesség eredménye, minthogy a tárgyak előállítói arra törekcsenek, hogy lehetőleg jó, szép és használható tárgyakat állítsanak elő, annak a közönséggel való megismertetését pedig a védjegyek útján érik el. Régi latin közmondás, „ha ketten ugyanazt cselekszik az mégsem ugyanaz.” Ha azonos szakban dolgozó iparosok ugyanazt az árut készítik, az minőség sőt művészi kiállításban más és más. Ezt bővebben fejtegetni fölösleges, annál fontosabb azonban, hogy az iparosok éljenek a védjegyek használatára által biztosított előnyökkel.

A védjegyek jelentősége.

A védjegyek jelentőségét akkor tudjuk eléggé méltányolni, ha nagyjában ismerjük azok számát. Románia évenként mintegy 1000 védjegyet jegyez be. A berni központi irodánál az eddig bejegyzett védjegyek száma

meghaladja a 100.000 darabot, a legtöbb védjegyet az angol világbirodalom mutat fel az ő 600.000-en felüli számával.

Mit nem lehet védjegyül alkalmazni.

Az Erdélyben érvényes törvény nemlegesen állapítja meg, hogy a belajstromozásból kizárva vannak és ennélfova a kizárólagos használati jog megszerzésére nem alkalmasak az oly védjegyek amelyek:

1. Kizárólag Ő Felségének, vagy a királyi család valamelyik tagjának a arcképéből állanak.
2. Kizárólag állami és közhatósági címerekből, valamint pusztán számokból betűkből, vagy oly szavakból állanak, melyek kizárólag az áru előállításának helyét, idejét és módját, az áru minőségét, rendeltetését, valamint ármenyiség és sulyviszonyait jelzik.
3. A forgalomban bizonyos árunemek megjelölésére általánosan szokásosak
4. Erköcstelen és közbotrányt okozó, vagy közrendelleni ábrázolatokat vagy a tényleges üzleti viszonyoknak vagy valóságoknak meg nem felelő és a fogyasztó közönségnek tévedésbe ejtésére alkalmas feliratokat vagy adatokat tartalmaznak.

A regáti törvény értelmében nem tekinthetők ipari és kereskedelmi védjegyek a betűk, monogramok, az állam cimere vagy pedig olyan jelzések, amelyek bizonyos áruk jelzésére általánosan szokásosak. Kimondja a törvény azt is, hogy az állam olyan árukra, amely a gyógyszerészet és közegészség körébe esik, kötelezően védjegyet írhat elő.

Igen fontos és általános intézkedése minden védjegy-törvénynek, hogy amennyiben valaki egy már alkalmazott védjegyet más áru jelzésére kíván alkalmazni, úgy ezt szabadon teheti. Éppen e miatt a cégek a bejegyzés alkalmával nemcsak azokat az árukat szokták felsorolni, amelyre a védjegyet alkalmazni akarják, hanem olyanokat is, amelyekre csak a jogot akarják biztosítani.

SZABADALMI HIREK

Villanykörtefoglatat szabadalom tekintetében a tulajdonos gyártási engedélyt ad, esetleg más kombinációban is hajlandó szabadalmát értékesíteni. A szabadalom több áramkörös égő használatára is alkalmas. Cím a kiadóban.

Életképes szabadalom bejelentéséhez a feltaláló társat keres. Cím a kiadóban.

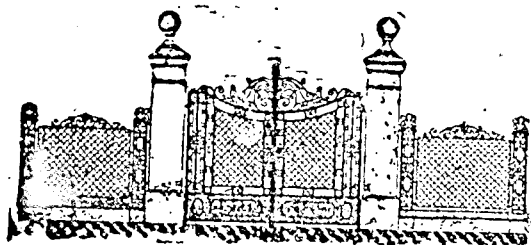
A szabadalmi törvény magyar fordítása rövid magyarázatokkal ellátva, kapható a szerzőnél: Dr. Salamon Ignác Cluj, Str. Caragiale No. 1. (sétatéri villa). Ára: 30 lei. Keresztkötés alatt 35 lei postabélyeg be- küldése ellenében szállítja.

HERMES

KÖNYVNYOMDA

A legolcsóbban és legszebben készít mindennemű nyomdai munkákat. - Iparosok és kereskedők, támogassák az Ipari Élet kiadóhivatala nyomdáját, mert ezzel lapunkat erősítik.

POLONYI ALBERT és TSA
Strada Gh. Dima 2. szám (Minorita-utca)
az „IPARI ELET” kiadóhivatala

Fabrica de prelucrat sârmă,
Mecătușerie, mobile de fier și alamă

LÉBER

Sodrony-, lakatosáru-, vas- és rézbutorgyár

Cluj

Birou și depozit — Iroda és üzlet
Cluj, Strada Regina Maria No. 19

Impletitur' de sârmă, țesături
de sârmă, garduri decorative,
perși, uși, diverse articole de
sârmă, mobile de fier și alamă
BALAMALE IN TOATE
DIMENSIUNILE

Sodronyfonatok, sodronysző-
vetek, díszkerítések, kapuk, aj-
tók, különféle sodronyárucl-
kek, továbbá vas és rézbutorok
CSUKLÓSPÁNTOK MIN-
DEN MÉRETBEN

CERETI OFERTĂ! — LÉBER AJÁNLATOT!

PHÖNIX

Fabrica de cuțite și articole de oțel
AIUD

Produsele noastre:

Cuțite de junghiat, de
bucătărie, de zarza-
vaturi, din oțel inoxi-
dabil. Tacâmuri cu
mâner din lemn și
aluminiu. Barde de
bucătărie. Cuțite pentru
măcelari și de tăiat
oase. Cuțite de pâină
și de șuncă. Cuțite
pentru compactori.
Spachtele pentru zug-
ravi. Cuțite pentru gea-
mangii, curelari și
cnaipuri de pantofari.
Cuțite pentru cercetași

Produsele noastre
sunt de prima calitate

Ceretina ofertă!

Gyártmányaink:

Szuró-, konyha-, zöld-
ségkések rozsdamentes
acélból. Fa- és alumi-
niumnyelű evőeszkö-
zök. Konyhabárdok.
Mészáros- és tökeké-
sek. Kényér- és sonka-
kések. Könyvkötő-ká-
belkések. Festékkapa-
rók (Spachtli). Üve-
gező-, szijgyártó- és
cipéskések. Cserkész-
kések.

Összes gyártmányaink
a legjobb kivitelűek

Réjen ajánlatot!